

lighed ved hele dette Lovforslag, og jeg kan ikke være enig i at anse det for et mere ubetydeligt Lovforslag, hvorfor jeg da ogsaa vil anbefale det høje Landsting at stænke det en nøjere Overvejelse, inden man vedtager det. Naar Lovforslaget bestemmer, at Bederlaget herefter tilstaaes Sogneraadshvermanden og ikke som hidtil hans Medhjælp, og naar man tillige fastsætter et temmelig højt Bederlag til Formanden, som jeg nærmere skal påvise, saa er man egentlig kommen bort fra det Princip, som hidtil har været det gældende i vort Lands kommunale Lovgivning, at Bestillingen skulde være ulønnet, anses for en Væres- og Tilidspost og ikke eftertrages for Fordelens Skyld. Dette Princip har, tør jeg nok sige, været almindelig anerkendt for et sundt og rigtigt Princip, som man ogsaa har søgt at opretholde. Nu kan det ikke nægtes, at Sogneraadshvervet, Hvervet som Sogneraadshvervet, er blevet med Aarene, som Forholdene have udviklet sig, betydelig mere byrdefuldt, end det tidligere har været, og giver ikke saa lidt mere at bestille. Navnlig gælder dette Formanden, som jo maa trække det største Væs af Arbejdet, naar han ellers er, som han skulde være, men det har ogsaa nepot haft til Følge, at der fra den langt overvejende Del af Sognene heri Landet er indkommet Andragender til Amtsrådene om at saa Bidrag til Medhjælp for Sogneraadshvermandene, og mig bekendt har Amtsrådene altid stillet sig liberalt over for disse Andragender. Naar der ikke har været særegne Grunde til Stede til at nedfætte disse Beløbs Størrelse, have Amtsrådene givet Sognerådene Tilladelse til at disponere over det Beløb, de have andraget om. Men Amtsrådene have altid holdt paa, at Bederlaget ikke skulde gives til selve Formanden for hans Arbejde, men derimod til hans Medhjælper, ligegyldig hvem det var. Det stod Formanden frit at vælge, men man har forlangt Røsting fra hans Medhjælper. Naar Forholdene nu ere saaledes her i Landet, kan jeg ikke skønne, at der egentlig er Trang til denne Lov. Der bliver tilstaaet den pekuniære Assistance til Sogneraadshvermanden, som man anser for nødvendig, og man bevarer det Princip, som man hidtil har holdt paa i vor Kommunallovgivning.

Jeg har dernæst en temmelig væsentlig Indvending at gøre mod dette Lovforslag, og det er den, at det Bederlag, hvorefter der her er Tale, nemlig 15 Ore pr. Individ af Kommunens Indbyggerantal efter den sidste Folketælling, er for højt et Bederlag i Sammenligning med, hvad der nu tilstaaes.

Jeg ved meget vel, at de Bidrag, der ydes til Medhjælp, ere temmelig forfælske, og jeg skal gerne indrømme, at der kunde være nogen Grund til at bøde paa dette Forhold, saa at man kunde saa det noget mere ensartet, skønt jeg ikke ved, at den nuværende Ordning i Praxis har medført nogen synderlig Ulempe. I det Amtsråd, hvoraf jeg har den Ære at være Medlem, er den almindelige Sum, der gives til Medhjælp fra 50 til 100 Kr., det er kun undtagelsesvis, hvor der er temmelig store Kommuner og betydeligt Arbejde, at man er gaaet ud derover. Jeg ved ogsaa, at der er andre Amter, hvor Bidraget beregnes efter Hartorn, og hvor man f. Eks. tilstaaer 33 Ore pr. Td. Hartorn. Efter Lovforslaget kan for at tage et Eksempel, Sogneraadet i en lille Kommune paa 1,000 Indbyggere — jeg siger ikke at det vil ske, men Sogneraadet kan gøre det, uafhængig af, om Amtsrådet accepterer det — tilstaa Sogneraadshvermanden 150 Kr. som Bederlag, og det vil være, i det mindste efter den Praxis, som er gældende hos os, omtrent det dobbelte af, hvad der nu vilde blive tilstaaet ham som Medhjælp. En saa høj Betaling kan efter min Mening medføre Fare, og det i dobbelt Retning. Det kunde nemlig tænkes, at et saa stort Bederlag kunde have til Følge, at disse Formandsposter søgtes for Fordelens Skyld og ikke som Væresposter, Poster, hvortil man jo ellers søger at saa den dygtigste Mand i Sognet. Men det kan ogsaa tænkes, at den Skik i Sognet blev almindelig, at man ved Hjælp af det rundelige Honorar engagerede en habil Mand i Sognet, en mere frive- og regnedygig Mand, som jo i Reglen vilde kunne findes blandt Skolelærerne, til at være Medhjælper, og at saa Hovedparten af Forretningerne vilde blive overført til ham saaledes, at denne Mand blev den egentlige Formand, som fik den største Del af Forretningerne at udføre, medens derimod den valgte Formand kun blev Formand af Navn; en saadan Ordning vilde jeg ikke anse for heldig. Jeg maa derfor tilstaa, at jeg har ikke megen Sympati for dette Lovforslag, som jeg dels ikke anser for nødvendigt og dels heller ikke for heldigt. Det er imidlertid ikke min Hensigt at stemme mod Lovforslagets Omgang til 2den Behandling, for det første paa Grund af den Stilling, som den ærede Minister har indtaget til Lovforslaget, og for det andet ogsaa, fordi jeg indrømmer, at der muligvis kunde være Anledning til at tage under Overvejelse, om der ikke burde indføres en ensartet Regel med Hensyn til Betalingen for Medhjælps Ydelse. Men jeg vil som